

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om forskellige Forhold vedrørende Folke-skolen.

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 2301 ff.)

Lovforslaget jattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(S. C. Christensen): Det foreliggende Lovforslag har det høje Ting jo i den foregaaende Samling behandlet i alle sine Enkeltheder, saa jeg antager ikke, at den Forhandling, som vi nu staa i Færd med at begynde, særlig vil komme til at dreje sig om Enkeltheder i Lovforslaget; i alt Fald er det ikke min Mening særlig at dvæle ved Lovforslagets Enkeltheder, men jeg vil til Indledning kun give en ganske kort Udsigt over Indholdet af de særlige Afsnit. Som ærede Medlemmer vide, indeholder Lovforslaget 5 Hovedafsnit, og Indholdet af disse 5 Hovedafsnit skal jeg ganske kort paapege og navnlig angive, hvort Lovforslaget adskiller sig fra de nu bestaaende Forhold i vor Folke-skole.

I det første Afsnit om Undervisningspligt have vi indført den Bestemmelse, at Undervisningspligten skal slutte med det 14de Aar, saa at man ikke som tidligere kan fordre, at Børnene skulle blive ved at gaa i Skole til deres 15de Aar, naar de ikke have opnaaet det Maal af Rundstaber, som forlanges. Disse Overfiddere slipper man fri for efter det her foreliggende Lovforslag. Paa den anden Side blev der i Fjor indført den Regel, at intet Barn herefter kan udskrives i 13 Aars Alderen; det kan dog tillades, at Børnene udskrives i 13½ Aars Alderen ved Joraarselskamen, naar de opfyldte de Fordringer, som stilles til Børnene i Skolen. Endvidere er der i § 1 indført den Bestemmelse, at i Bogeskolen og de dertil svarende Klasser, Forberedelsesklasser, kunne Børn optages til enhver Tid; i Skolerne finder Optagelse ellers som Regel Sted ved Skolehalvaarets Begyndelse. I dette Afsnit angaaende Undervisningspligt er der jo endvidere indført en betydelig Forandring angaaende Mulkteringsvæsenet, som jeg ogsaa skal gøre opmærksom paa. For Fremtiden vil Mulktering kun finde Sted 6 Gange aarlig; det bliver en Vættelse for Sogneraadene og vel ogsaa for Lærerne, som skulle udstede Vistene. Satterne for Mulkterne blive fordoblede, men til Gengæld faa Sogneraadene Ret til at undlade Mulktering

i visse Tilfælde, navnlig hvor det kun er enkeltvis forekommende Forfømmelser. Det er noget af det, som virker mest irriterende ved det nuværende Mulktsystem, at alle blive mulkterede, ogsaa de Børn, som ellers flittelig besøge Skolen; naar de en enkelt Gang undlade at besøge Skolen af en eller anden Grund, som ikke kan regnes til lovlig Grund, skulle de mulkteres. Det er man kommen bort fra ved det her foreslaaede System. Man er saaledes enedes om, at Sogneraadet i saadanne Tilfælde ganske kan undlade at mulktere. Det er, synes mig, et betydeligt Fremskridt, det var Udvalget i Virkeligheden ogsaa enigt om i Fjor. Der er dernæst ogsaa i § 5 indført den Bestemmelse, at man kan komme bort fra Mulktsystemet, naar den stedlige Skolebestyrelse og Skoledirektionen enes om andre Fremgangsmaader end den ved Baatale og Straf at komme Forfømmelsen til Livs. Jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa et Andragende, der findes i Betænkningen fra i Fjor fra Frederiksberg, hvori der findes adskillige Oplysninger om Skolevæsenet i denne Kommune. Blandt andet ophyses det, at man der har baade tvungne Halvdagskoler og Helvdagskoler med frivillig Undervisning, i hvilke sidste der er mere Frihed for Børnene til at undgaa at blive mulkterede. De Børn, som ikke flittig søge Helvdagskolerne, hvor der er forskellige bedre Undervisningsforhold, blive aldeles ikke mulkterede, men naar de forfomme dem, blive de henviste til Undervisning i den tvungne Halvdagskole. Dette tilligemed forskellige andre Forhold, som ophyses i Andragendet, har gjort, at man i Frederiksberg næsten er kommen bort fra Mulkteringen, saa at Forfømmelserne kun udgøre ca. ½ pCt. af de skolepligtige Dage, og kun ca. 1 pCt. af samtlige skolepligtige Børn er bleven mulkteret. Ad saadanne Beje, eller ad lignende Beje kan det undgaaes ganske at bruge den Baatale og Straf, som findes i Lovforslaget, og det er efter § 5 stillet de stedlige Skolebestyrelser og Skoledirektionen frit for at træffe Overenskomst om en saadan Ordning for 5 Aar ad Gangen med Ministeriets Samtykke. — Hvad Forslagets andet Afsnit om Undervisningens Ordning og Omfang angaar, har jeg ogsaa Lyft til at paapege nogle Forandringer, der ville finde Sted i de nuværende Forhold. Hovedforandringer findes straks i §§ 6 og 7, hvor der foreslaas en Nedsettelse af Børneantallet, som vil føre til en Oprettelse af omtrent 360 ny Skoler. Jeg skal gentage, hvad jeg tidligere har sagt, at det ikke er noget lille Fremskridt at faa Antallet af Skoler saaledes forøget. Jeg